

Sygn. akt III Ca 259/16

POSTANOWIENIE

Dnia 8 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Leszek Dąbek (apr.)

Sędziowie: SO Marcin Rak

SR (del.) Tomasz Kita

Protokolant Aleksandra Sado - Stach

po rozpoznaniu w dniu 8 czerwca 2017 r. na rozprawie sprawy

z wniosku A. D. (1)

z udziałem A. D. (2), K. D. i A. D. (3)

o stwierdzenie nabycia spadku

na skutek apelacji uczestnika postępowania A. D. (2)

od postanowienia Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim

z dnia 22 maja 2015 r., sygn. akt I Ns 1591/14

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie, znieść postępowania w części dotyczącej posiedzenia rozprawy z dnia 22 maja 2015 roku i sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu w Wodzisławiu Śląskim do ponownego rozpoznania pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego.

SSR (del.) Tomasz Kita SSO Leszek Dąbek SSO Marcin Rak

Sygn. akt III Ca 259/16

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni A. D. (1) wniosła o stwierdzenie nabycia spadku po jej mężu J. D. na podstawie testamentu własnoręcznego sporządzonego

w dniu 12 03 2015r.

W toku postępowania Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląsku na posiedzeniu jawnym w dniu 12 03 2015r. wydał postanowienie w którym wezwała do udziału

w sprawie w charakterze uczestników postępowania : K. D., A. D. (3) i A. D. (2)

Na rozprawie w dniu 22 05 2015r. ***uczestnicy postępowania K. D. i A. D. (2)*** „przyłączyli się do wniosku” a wnioskodawczyni oświadczyła,

że uczestnik postępowania A. D. (3) wie o rozprawie i złożyła pismo sygnowane jego podpisem uczestnika postępowania, w którym zostało zawarte oświadczenie „zrzekam się mojej części spadku po ojcu J. D.”

Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim w postanowieniu z dnia 22 05 2015r. stwierdził, że spadek po: J. D. nabyła w całości jego żona A. D. (1).

W ustalonym stanie faktycznym w motywach rozstrzygnięcia przywołał regulacje:

art. 922 § 1 k.c., art. 926 § 1 i 2 k.c. oraz art. 949 § 1 k.c. Stwierdził, iż spadkodawca J. D. w dniu 12 03 2010r. sporządził testament, w którym swoim jedynym spadkobiercą uczynił swoją małżonkę A. D. (1).O., że testament został sporządzony z zachowaniem ustawowych wymogów i uznał, że na mocy tego testamentu spadek nabyła w całości wnioskodawczyni.

Orzeczenie zaskarżył **uczestnik postępowania A. D. (2)**, który wnosił o „zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości”.

W apelacji podnosił, że w trakcie rozprawy był pod wpływem wnioskodawczyni,

która wcześniej namawiała go do zrzeczenia się przynależnych mu praw do spadku. Rozprawa wzbudziła w niego zbyt duże emocje, które nie pozwoliły mu na jasną ocenę sytuacji. Ponadto podnosił, że z przeprowadzona przez niego analiza testamentu

oraz wcześniejsze relacje między zmarłym a wnioskodawczynią wynika, że testament nie została sporządzony przez spadkodawcę.

W odpowiedzi na apelację **wnioskodawczyni A. D. (1)** wniosła o jej oddalenie. Zaprzeczyła okolicznościom wskazanym w apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sąd pierwszej instancji trafnie zakwalifikował wniosek wnioskodawczyni,

lecz wadliwie rozpoznał sprawę.

Przy jej rozpoznaniu umknęło bowiem jego uwadze, iż A. D. (3),

nie doręczono w sposób prawidłowy odpisu postanowienia o wezwaniu go do udziału

w sprawie w charakterze uczestnika postępowania, więcej nie doręczono mu także odpisu wniosku wszczynającego postępowanie w sprawie i nie wezwano go prawidłowo

na posiedzenie rozprawy poprzedzające wydanie zaskarżonego postanowienia

oraz nie pouczone go w sposób prawidłowy w trybie art. 201 § 2¹ w związku z art. 13 § 2 k.p.c.

Wbrew temu co w istocie przyjął Sąd Rejonowy wadliwości tych nie sanuje złożone przez wnioskodawczynię na rozprawie oświadczenie, że A. D. (3) wiedział o posiedzeniu rozprawy oraz przedłożone na niej przez nią sygnowane podpisem A. D. (3) pismo z dnia 27 04 2015r. (k - 49 akt).

Ich interesy w sprawie są bowiem diametralnie sprzeczne (powołanie wnioskodawczyni do spadku z mocy testamenty wyłącza od dziedziczenia uczestnika postpowania), istnieje sprzeczność pomiędzy podanym przez wnioskodawczynię na posiedzeniu w dniu 12 03 2015r. adresem zamieszkania uczestnika postępowania a adresem wskazanym w piśmie z dnia 27 04 2015r. (wnioskodawczyni podała że uczestnika postępowania mieszka w Stanach Zjednoczonych pod

adresem (...) M. (...), B. (...), gdy z treści pisma wynika że ma on mieszkać pod adresem (...), A. (...), B. (...) (...)), co jej oświadczenie nie czyni w pełni wiarygodnym.

Równocześnie z treści pisma uczestnika postępowania nie wynika w sposób jednoznaczny, że wiedział on o posiedzeniu rozprawy z dnia 22 05 2015r. (po sporządzeniu pisma mógł zmienić stanowisko odnośnie dziedziczenia po ojcu) oraz że znana była mu treść wniosku, wiedział o testamencie i miał możliwość z zaznajomieniem się

z nim.

W materiale sprawy nie można zatem przyjąć, iż A. D. (3) miał możliwość podjęcia ewentualnej obrony, a to z kolei zgodnie z regulacją art. 379 pkt 5 k.p.c. związku z art. 13 § 2 k.p.c., stanowi o nieważności postępowania,

którą Sąd odwoławczy stosownie do regulacji art. 378 § k.p.c. związku z art. 13 § 2 k.p.c. bierze pod uwagę z urzędu.

Dlatego niezależnie od oceny zasadności zarzutów podniesionych w apelacji zachodziła potrzeba uchylania zaskarżonego postanowienia, zniesienia postępowania

w zakresie dotkniętym nieważnością i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Reasumując z podanych względów apelację jako uzasadnioną uwzględniono, orzekając jak w sentencji w oparciu o przepis art. 386 § 2 k.p.c., art. 379 pkt 5 k.p.c. w związku art. 13 § 2 k.p.c.

Rozpoznając ponownie sprawę Sąd Rejonowy uwzględni zawartą powyżej ocenę prawną i w celu usunięcia wskazanych powyżej nieprawidłowości doręczy uczestnikowi postępowania odpis postanowienia z dnia 12 03 2015r., odpis wniosku wraz z załącznikiem (kserokopią testamentu), zobowiąże go do jednoznacznego ustosunkowania się do jego treści i do ważności testamentu oraz prawidłowo zawiadomi go o posiedzeniu rozprawy i pouczy go w trybie art. 210 § 2¹ k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c.

W celu jednoznacznego wyjaśnienia istnienia i zakresu umocowania wnioskodawczyni do reprezentowania w niniejszej sprawie uczestnika postępowania A. D. (3) zobowiąże ją do przedłożenia pełnomocnictwa z którego w sposób oczywisty będzie wynikać zakres jej umocowania (czy umocowanie obejmuje swym zakresem reprezentowanie uczestnika w sprawie, czy też tylko ogranicza się ono do obioru kierowanej do niego korespondencji) wraz z urzędowym poświadczeniem złożonego pod nim podpisu (przez notariusza albo konsula RP w USA odpowiednio art. 96 pkt 1 pr. not.) lub konsul Rzeczypospolitej Polskiej (art. 32 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. – Prawo konsularne - Dz. U. poz. 1274- w zw. z art. 5 lit. f).

SSR (del.) Tomasz Kita SSO Leszek Dąbek SSO Marcin Rak